

Crimen Fori Ecclesiastici

Seu Decretalium Gregorii IX. Pont. Max. Liber V ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem Expositus, In quo praecipuae circa Materiam hujus Libri Quinti, quae tum in Theoria, tum in praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & horum solutionibus

Accedunt tres Indices, unus Titulorum initio Operis, duo rerum, & verborum notabilium in calce ejusdem, prior quidem super Tomum praesentem, alter compendiosus super Universum Jus Canonicum

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1727

VD18 13510827-001

[§. VI. De Cessatione à Divinis.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75255)

S U M M A R I U M.

402. Definitio Cessationis à divinis.
 403. Differentia ab Interdicto.
 404. Varietas.
 405. Effectus.
 406. An omnes effectus habeat qualibet Cessatio?
 407. &c. An aliquando tempore Cessationis celebrari divina possint?
 411. An tempore Cessationis Clerici Horas dicere bini, & bini possint?
 412. An Sacramenta ministrari, & recipi?
 413. An dari Sepultura Ecclesiastica?
 414. &c. Quis possit indicere Cessationem?
 417. &c. Ob quale delictum, & quâ formâ indici possit?
 421. Quæ sit obligatio servandi Cessationem?
 422. An eam servare debeant Religiosi exempti?
 423. Quæ sit pœna violentis Cessationem.
 424. 425. Quis illam relaxare possit?
402. **A**nnexa est interdicto Cessatio à Divinis, etque ex parte similis: alio nomine *Suspensio Organorum Ecclesiastica*, sive *laudis Divinae* vocatur. Definitur, quod sit prohibitio Ecclesiastica Clericis imposita abstinendi ab Officiis divinis in aliquo loco. Navar. Man. c. 27. n. 188. Laym. l. 1. tr. 5. p. 2. c. 6. n. 1. Palao tr. 29. D. 5. p. 9. §. 1. n. 1. Pirhing n. 262. hic. Hæc prohibitio, etsi ob culpam gravissimam alicujus apponatur, non tamen Censura est; quia non magis nocentes, quàm innocentes afficit: sed est quædam Divinorum Officiorum negatio, quam Ecclesia Clericis sub præcepto injungit in signum doloris, & tristitiæ conceptæ ob gravissimam injuriam sibi, & honori divino illatam, & in illius reparationem, ut hac ratione delinquens cogatur desistere ab injuria, & exhibere satisfactionem. Sylv. V. Interdictum 1. n. 1. Navar. c. 27. cit. n. 188. Suar. D. 39. sect. 1. n. 3. Laym. n. 1. cit. Palao n. 1. cit. Pirh. n. 262. Könign. 52. Wiestner n. 121. & colligitur ex c. *quavis* s. de Offic. Ord. in 6. Clem. 1. pr. 7. in cessationibus h. tit.
403. Differt ab interdicto 1. quia non est Censura, cum non in pœnam alicujus delicti, sed ad significandam Ecclesiæ tristitiam indicatur, prout dictum est n. præc. 2. quia non à Jure, sed semper ab homine imponitur, & immediatè afficit locum, personas autem solum mediatè, & nunquam determinatè, contra quàm interdictum; hoc enim semper afficit unam, vel plures determinatas personas, saltem eam, cujus gratiâ latum est. 3. quia violans Cessationem à Divinis indictam, licet graviter peccet, non tamen incurrit Irregularitatem, cui tamen obnoxius est temerarius violator interdicti, Wiestn. n. 121.
404. Duplex autem est Cessatio, alia *Generalis*, quæ respicit Provinciam, Civitatem, Castrum, Villam &c. altera *Specialis*, quæ determinato loco apposita est, scilicet Ecclesiæ, Cœmeterio, Oratorio &c.
405. **Q**uæritur 1. quos effectus habeat Cessatio à Divinis? R. triplex communiter eidem tribuitur, nempe privatio divinorum Officiorum, Sacramentorum, & Ecclesiastica Sepultura c. non est vobis 11. de Sponsal.
- Dub. 1. an omnes hi effectus cui libet cessationi annexi sint, vel utrum à Judice Ecclesiastico limitari cessatio possit ad unum solum, vel duos effectus? Non est dubium de Pontifice. De reliquis controvertunt DD. Affirmant partialem à quolibet Ecclesiastico Judice imponi posse Suar. D. 39. sect. 2. n. 15. & sect. 4. n. 4. & Filliuc. tr. 18. c. 9. n. 172. § 187. ex ratione; quia potestas nullibi videtur restricta Judicibus inferioribus Pontifice. Negat Palao tr. 29. D. 5. p. 9. §. 2. n. 3. Rationem dat, quia hi effectus annexi sunt cessationi ex Jure communi per c. non est vobis cit. ibi. Nulla divina Officia --- celebretis, nec permittatis aliquatenus celebrari. Jus commune autem mutare inferior nequit.
- Dub. 2. an privilegium concessum in c. alma h. tit. in 6. ut scilicet Clerici Officia divina in loco interdicto celebrare submissa voce, januis clausis, & non pulsatis, campanis possint, extendatur etiam ad cessationem à divinis? Ratio dubitandi est, quia cessatio hæc, spectato Jure antiquo, sub interdicto continebatur. Accedit, quia rationes, quibus motus fuit Pontifex, ad concedendum, ut tempore interdicti generalis cum dicta moderatione divina celebrarentur, scilicet ne hæreses pullarent &c. procedunt etiam in Cessatione à divinis, ergo privilegium Interdicto concessum ad Cessationem extendi debet.
- Sed standum est pro negativa, quam etiam defendunt Navar. c. 27. n. 188. Suar. D. 39. sect. 2. n. 11. Avil. p. 6. D. 1. dub. 3. Palao p. 9. cit. §. 2. n. 6. Wiestner hic n. 121. 1. quia Cessatio à Divinis sub interdicto non comprehenditur,

tur, sed ab ipso distinguitur, ut ostensum est n. 403. à diversis autem illegitima est illatio l. inter 33. §. sacram. 5. ibi, Sed hec dissimilia sunt ff. de V. O. ergo &c. 2. si liceret Canonis Horas Canonicas tempore Cessationis generalis publicè dicere, sicut licet tempore Interdicti, possent, & deberent eas in Choro dicere, nec privati possent distributionibus, sed necessariò eas lucrarentur: quo posito, non obligaretur illas iisdem solvere, qui causam Cessationi dedit, sicut defacto obligatur c. si Canonici 2. §. si autem de Offic. Ord. in 6. 3. non est eadem ratio in Cessatione, quæ in interdicto; nam Cessatio à divinis rarissimè, & ob urgentissimam causam imponitur, & tentatis aliis pluribus mediis, & semper imponitur ob contumaciam alicujus infringendam: secus contingit in interdicto. 4. si limitationes, quæ in interdicto licent, licerent etiam in cessatione, cessatio non esset gravamen speciale supra interdictum: quod est contra Ecclesiæ usum.

409 Eadem est ratio, quando quis privilegium habet audiendi Divina, vel celebrandi tempore interdicti; nam vi talis privilegii non potest privilegiatus ea audire, vel celebrare tempore cessationis. Navar. c. 27. n. 189. Suar. n. 11. cit. Bonac. D. 6. p. 1. fin. Palao p. 9. §. 2. n. 8. Quod procedit maximè, si privilegium concessum sit singularibus personis; nam si communitati concessum sit, vel personis in Dignitate constitutis, non est improbabile extendi ad cessationem, Pal. l. cit.

410 Possunt autem tempore cessationis celebrari Divina 1. in festivitibus Natalis Domini, Paschæ, Pentecostes &c. n. 365. enarratis; nam in his permittuntur Divina Officia non vi permissionis, sed constitutionis, & Ordinationis, ut patet ex c. alma cit. ibi, In illis Festivitibus - - campana pulsantur, & januis apertis, & alta voce Divina Officia celebrentur: ergo adversus hanc Constitutionem non potest cessatio, quæ indicitur ab inferiori Pontifice, habere vim. Suar. sect. 2. cit. n. 12. Laym. c. 6. cit. n. 1. Palao n. 7. 2. potest celebrari Missa semel in hebdomada in qualibet Ecclesia pro renovanda Eucharistia: debet tamen unus solus Minister, vel ad summum duo tunc adesse juxta Decretum Soteris Pontificis can. hoc quoque 61. de consecr. dist. 1. Imò ut Suar. sect. 2. cit. n. 20. notat, quolibet die fieri Sacrum potest, si necesse sit conferri Viaticum, nec adsit Eucharistia, modò istud non fiat in fraudem cessationis: ideoque in Missa, quæ semel in hebdomada permittitur, consecrandæ sunt tot formulæ, quot pro tota hebdomada necessariæ reputantur.

Dub. 3. an tempore cessationis Clerici Horas dicere bini, & bini in Ecclesia
R. P. Schmalzgruber L. V. T. II.

possint? Ratio dubitandi sumitur ex c. non est vobis 11. de Sponsal. ibi, Nulla Divina Officia -- permittatis aliquatenus celebrari. Conf. quia ejusmodi recitatio c. quod in te 11. de Pœn. & remiss. conceditur tempore interdicti, igitur facultas ista ad Cessationem trahenda non est. Sed verius affirmativam docent Henriq. l. 13. c. 53. n. 2. Suar. D. 39. sect. 2. n. 14. Bonac. D. 6. p. 3. n. 3. Laym. l. 1. tr. 5. p. 4. c. 6. n. 2. Palao p. 9. cit. §. 2. n. 10. quia hæc recitatio non est publica, & solennis, sed privata, quæ nec Interdicto, nec Cessatione tollitur. Item extra Ecclesiam hæc Recitatio licet, ergo etiam in Ecclesia permittitur. Neque obstat c. non est cit. quia intelligendum est de Officio publico. Ad 1. quod in te dico, ibi non concedi facultatem, sed quod aliàs licitum erat, declarari.

Dub. 4. quæ Sacramenta ministrari, & recipi tempore Cessationis possint? ut etsi videatur dicendum, quòd spectato Juris rigore, solus Baptismus, & Pœnitentia morientibus, & Viaticum ministrari possit arg. c. non est vobis cit. ex benignitate tamen Ecclesiæ, & gravissimorum DD. autoritate ea Sacramenta ministrari, ac recipi possunt, quæ tempore interdicti possunt. Covar. in c. alma p. 2. §. 4. n. 7. Suar. D. 39. sect. 2. n. 18. Laym. c. 6. cit. n. 2. & 3. Palao n. 11. Pirhing n. 262. Igitur Cessationis tempore ministrari poterit 1. Baptismus tam parvulis, quàm adultis, etiam sanis; quia hoc Sacramentum est necessarium ob vitæ periculum. 2. Confirmatio; quia est quadam Baptismi perfectio. 3. Pœnitentia, etiam sanis; quia non est credibile, quòd pia mater Ecclesia velit fideles suos tam salutari, & ad justificationem necessario remedio privare. 4. Matrimonium absque solennitate nuptiali; quia etsi Sacramentum sit, fundatur tamen in humano Contractu. Solum igitur ministrari prohibentur Ordo, Eucharistia sanis, & Extrema Unctio infirmis, cum limitationibus tamen n. 355. & 356. positis.

Dub. 5. an revera Cessatio à Divinis, & privet Sepulturâ Ecclesiastica? Certum est privare, si Cessatio Interdictum supponat. At si Cessatio per se sumatur, valde probabile est hunc effectum non habere; quia Officii Divini, quod tempore Cessationis prohibetur, nomen sepulturam in loco Sacro non comprehendit, nec ullibi cautum est, hanc sepulturæ privationem illi convenire, igitur asserenda non est: sed dicendum, Cessationis tempore non solum Clericos, sed etiam Laicos in Cœmeterio, & Ecclesia sepeliri posse, sine tamen Divinorum Officiorum solennitate, Suar. sect. 2. cit. n. 31. Laym. c. 6. n. 4. Palao n. 12. Engl. n. 101. Pirhing n. 202. Wiestner n. 121.

Kk

Quæ-

414. **Quæritur 2.** quæ sint Causæ Cessationis? *Et 1. quidem dubitatur?* quæ sit Causa efficiens, seu quis possit Cessationem indicere? *R.* indici posse ab eo solo qui habet Jurisdictionem in foro externo, ut *suprà* dictum de Excommunicatione Suspensione, & interdicto. Covar. in *s. abna p. 2. §. 2. n. 6.* Suar. *D. 36. sect. 3. n. 2.* Palao *tr. 29. D. 5. p. 9. §. 3. n. 1.* Englbic *n. 202.* Pirhing *n. 263.* In specie indicare illam potest 1. Pontifex. 2. Episcopus, & alii Jurisdictionem quasi Episcopalem habentes. 3. Capitulum Sede vacante. Palao *l. cit.*

415. **Sede non vacante, Capitulum** indicare illam nequit, nisi hoc obtinuerit ex privilegio, vel consuetudine: & tunc non nisi cum his conditionibus. 1. ut accedat consensus Episcopi. 2. ut convocentur ad eam decernendam omnes, qui aliàs pro Electione quavis vocari debent. 3. ut simul inter se conferant, an expediat Cessationem imponi, qua consultatione facta, ex majóri Suffragiorum parte est decernenda cessatio; aliàs sicut Electio, sic Cessationis Decretum irritum erit *c. quamvis 8. de Offic. Ordin. in 6.*

416. **Difficultas est, an duas ultimas** conditiones in ferenda Cessationis sententia observare debeat etiam Capitulum Sede vacante? *Affirmat Avil. p. 6. D. 2. dub. 2. §. circa quas condiciones,* quia textus *c. quamvis cit.* has condiciones præscribit observandas à Capitulo, seu Conventu. Sed melius distinguit Palao *n. 4.* dicens, observari has condiciones debere à Capitulo, si Cessationem per seipsum indicat; non verò, si per Vicarium à se electum vi *Trid. sess. 24. c. 16. de reform.*

417. **Dub. 2. ob quale Delictum & qua** formâ ferri possit Cessatio? *R.* 1. Delictum hoc debet esse ejus qualitatis, ut adæquet damna ex Cessatione provenientia, quæ cum gravissima sint, gravissimum delictum exigunt. 2. Delictum istud debet esse notorium, & manifestum notorietate facti, ut ejus scandalo possit Cessatione occurrere. 3. causa, propter quam imponitur, exprimi debet Instrumento publico per Tabellationem, seu aliis patentibus Litteris, Sigillo authentico munitis, quæ debent tradi ei, contra quem Cessatio indicitur. 4. debet priùs delinquens moneri, an satisfactionem, & emendationem præstare velit; quia non indicitur, nisi in contumaciam.

418. **Ex defectu cujuscunque** Conditionis ex enumeratis invalida est Cessationis indictio. Sayr. *l. 5. c. 18. n. 16.* Avil. *p. 6. D. 2. dub. 2. §. circa juncto §. secundo notandum,* Suar. *D. 39. sect. 3. n. 13.* Coninck *D. 17. dub. 7. n. 90.* Palao *p. 9. cit. §. 3. n. 3.* sumitur ex *c. quamvis cit. fin.* ubi di-

citur: *Parte cessante, & suprà scripta* (nempe quæ in illo cap. continentur, & quæ lata erant *c. si Canonici 2. eod. & c. irrefragabili 12. de Offic. Ord. & quæ in c. quamvis cit. renovantur) non servante, non servetur Cessatio, si igitur non servanda est, conditionibus illis in ejus impositione non servatis; ergo condiciones illæ ad valorem cessationis necessariæ sunt.*

Ex quo sequitur, si Capitulum, his 419 conditionibus omissis, indicat Cessationem, ipsum non lucrari proventus, & Distributiones, quæ aliàs conceduntur propter interessentiam in Divinis: ideòque omnes proventus, & emolumenta, eo tempore percepta restituere debet, & insuper parti, contra quam Cessationem indixit, refarcire damna. Proceditque hoc, ut notat Palao *n. 7.* etiamsi adesset causa legitima imponendi Cessationem. Idem dicendum de Prælato, nulliter imponente Cessationem; debet enim hic restituere Canonici ea, quæ ob Cessationem impostam amiserunt, & aliis Clericis stipendia, quæ ex Missis, & aliis Officiis Divinis acquisissent, & insuper reparare damna alia, quæ pars adversus quam cessatur, sustinet.

Si justè, & validè sit imposita cessatio, is, 420 qui causam dedit, reparare debet omnia damna, quæ innocentibus personis inde proveniunt, & insuper arbitrio superioris condemnandus est in aliqua quantitate, convertenda in augmentum Cultus Divini, ut colligitur ex *c. quamvis, & c. si Canonici cit. Henric. l. 13. c. 52. n. 3.* Sayr. *l. 5. c. 19. n. 19.* Suar. *D. 39. sect. 3. n. 16.* Coninck *D. 17. dub. 7. n. 91.* Avil. *p. 6. D. 2. dub. 3. concl. 3.* Bonac. *D. 6. p. 3. circ. fin.* Palao *§. 3. cit. n. 9.*

Quæritur 3. de obligatione servandi Cessationem, poenâ transgredientium, & relaxatione illius? *Certum est,* obligationem servandi Cessationem obstringere ad peccatum mortale; quia violans illam transgreditur Legem Ecclesiasticam, ex gravissima causa impositam. Palao *tr. 29. D. 5. p. 9. §. 4. n. 1.*

Dub. 1. an Religiosi Exempti teneant 421 tur servare, & publicare in suis Conventibus Cessationem impositam ab Episcopo, vel Capitulo, & observatam ab Ecclesia Matrice? *Ratio dubitandi est,* quia *Trid. sess. 23. c. 12. de Regular.* solum præcipit ab his servari Censuras, & Interdicta, atqui Cessatio à Divinis, ut dictum est *n. 402. & 403.* neque est Censura, neque interdictum etiam poenale, ergo &c. *Sed tenenda est affirmativa.* Ita Bonac. *D. 6. p. 3. n. 10.* Palao *l. cit. n. 2.* Ratio est, quia in Cessatione magis urgent rationes obligantes, ut Religiosorum Conventus cum Ecclesia Matrice se conforment. *Ad Rationem dubitandi* dico, Decretum illud Concilii expeditum fuisse in

in confirmationem *Clem. 1. b. tit.* ubi Regulares exempti, & non exempti obligantur observare interdicta, & Cessationes à Divinis, observatas ab Ecclesia Matrice.

923 Dub. 2. quæ sit poena imposita violentibus Cessationem? *¶* Laicis ipso Jure nulla est imposita, sed arbitrio Judicis puniri debent. Clericis verò Religiosis tam exemptis, quàm non exemptis imposita est Excommunicatio ipso facto, *Clem. 1. b. tit.* prout *suprà n. 396.* dictum est de Interdicto. Debet tamen Cessatio esse generalis, & observari ab Ecclesia Matrice; nam ex violatione Cessationis specialis nulla poena ipso Jure contrahitur; quia nullibi habetur de hac Lex aliqua. Putant aliqui præterea incurri Irregularitatem per exercitium Ordinis tempore Cessationis: sed verius est non contrahi; quia nullibi est expressa, & Irregularitas non contrahitur, nisi in casibus à Jure expressis. *Navar. Man. c. 27. n. 189. Suar. D. 39. sect. 1. n. 8. Palao n. 4.*

924 Dub. 3. quis Cessationem relaxare possit? *¶* solus ille, qui Cessationem imposuit, vel ejus Superior, aut æqualis, vel qui ab imponente potestatem acceperit. *Palao p. 9. cit. §. 5. n. 1.* Aliquando etiam cessat Cessatio sine relaxatione expressa, si scilicet, postquam intra mensem circa Cessationem partes inter se non composuerint, eam imponens noluerit Romam mittere *c. quamvis 8. fin. de Offic. Ord. in*

6. nam juxta hoc *cap.* si posita Cessatione, partes intra mensem non composuerint inter se, debet tam imponens Cessationem, quàm is, ob cujus culpam imponitur, Romam petere vel per se, vel per Procuratorem cum actis ad negotium spectantibus, ut Romana Sedes provideat de remedio, ne Ecclesia diu à divinis in grave fidelium detrimentum cessare debeat.

Dixi autem, si Cessationem imponens noluerit Romam mittere; nam si is, ob cujus culpam cessatio est imposita, non mittat Romam, per hoc non tollitur Cessatio, ne alioquin ex iniquitate sua commodum reportaret, & poenam eluderet. *Sayr. l. 5. c. 18. n. 17. Suar. D. 39. sect. 3. n. 14. Palao p. 9. cit. §. 5. n. 4.* Unde necesse erit, ut posita contumaciâ relaxationem petat ab imponente cessationem: cujus faciendâ potestatem hic retinet, etiam postquam pars utraque Romam misit; quia eo accessu ad Romanam Curiam Jurisdictionem non amisit: accessus namque ille in eum finem duntaxat fit, ut ibi discutatur, quid sit agendum casu, quo partes inter se non composuerint, atqui si posita contumaciâ, is, ob cujus delictum Cessatio est imposita, poeniteat, & componat cum parte altera, cessat occasio expectandi Responsum Pontificis. *Sayr. c. 18. cit. fin. Suar. n. 12. Palao n. 4. cit.*

